

Heinrich Heine: [Ein Fichtenbaum steht einsam] / [Sam jeden na nagim szczycie] (tł. Ela Binswanger)

Heinrich Heine: [Sam jeden na nagim szczycie]

Daleko na Północy,
Sam jeden na nagim szczycie,
Rośnie świerk i na pół śpiąc
Pod lodu i śniegu okryciem,
Marzy o smutnej palmie
Na rozżarzonej skale
W odległej krainie Wschodu
Rozżalanej upałem.

(tł. Ela Binswanger, 2017)

*

Heinrich Heine: [Ein Fichtenbaum steht einsam]

Ein Fichtenbaum steht einsam
Im Norden auf kahler Höh'.
Ihn schläfert; mit weißer Decke
Umhüllen ihn Eis und Schnee.
Er träumt von einer Palme,
Die, fern im Morgenland,
Einsam und schweigend trauert
Auf brennender Felsenwand.

*

Poeta i tłumacz Zbigniew Dmitroca pisał (2 marca 2017 roku): Jeden z najbardziej znanych wierszy Heinricha Heinego w przekładzie niedawno zmarłego Roberta Stillera. Ci, co uczyli się kiedyś rosyjskiego, znają ten wiersz z przekładu Michaiła Lermontowa, który w gruncie rzeczy jest dość wierny, tylko nie pozostaje w nim nic z lekkości i ironii oryginalnego tekstu.

Samotny świerk wyrasta
Z północnej łysej skały,
Usypia, lód go skuwa
I śnieg okrywa cały.
O palmie śni ze wschodu,
W milczeniu i w upale,
Smucącej się samotnie
Na rozpalonej skale.

(tł. Robert Stiller)

*

A tu przekład Lermontowa

На севере диком стоит одиноко
На голой вершине сосна
И дремлет, качаясь, и снегом сыпучим
Одета, как ризой, она.
И снится ей всё, что в пустыне далекой -
В том крае, где солнца восход,
Одна и грустна на утесе горючем
Прекрасная пальма растёт.

*

I mój komentarz z 2.3.2017: *Stiller lepszy od Lermontowa pod każdym względem! (IMO) Jest lekkość, jest zamysł. Moim zdaniem Lermontow zarzknął puentę, bo świerk marzy (śni) o palmie, czyli on o niej... i jest polaryzacja, gra przeciwieństw. Jak w całym pomyśle na wiersz: zimna Północ, gorący Wschód itd.*

*

Samotny świerk na skale
Stromej gdzieś na Północy
Pod śniegowym nawałem
Śni w bezruchu niemocy:

Marzy o smutnej palmie
Z ciepłego kraju Wschodu -
Uczucie niespełnialne
Drzew z upałów i lodów.

(2. wersja tł. Ela Binswanger, 2.3.2024)

*

Samotny świerk na skale Gdzieś na zimnej Północy Pod śniegowym nawałem Śni w bezruchu niemocy:

Śni o samotnej palmie Z ciepłej krainy Wschodu - Marzenie niespełnialne Związku ognia i lodu.

(3. wersja tł. Ela Binswanger, 2.3.2024)

*

Hans Kugler: Heinrich Heine, 1828 (picture alliance / imageBROKER / Dr. Wilfried Bahnmüller)